

Setting up our midrash

1. Bereishit 6:16

צָהַר תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל־אֲמָהּ תַּכְלִינָהּ מִלְּמַעְלָה וּפְתַח הַתֵּבָה בְּצַדָּהּ תִּשְׂשִׂים תַּחְתֵּימָם וְשְׁלִישִׁים תַּעֲשֶׂהָ:

You shall make a *tzohar* for the boat, and to an *amah* you shall make the boat terminate above, and you shall place the entrance of the boat in its side. Lower, second and third levels you shall make it.

2. Bereishit 8:6

וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת־חַלּוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה:

And at the end of forty days, and Noah opened the window of the boat he had made.

3. Bereishit 8:22

עַד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ יִרְעַע וְקָצִיר וְקָר וְחֹם וְקֹץ וְחָרֵף וַיּוֹם וְלַיְלָה לֹא יִשְׁבְּתוּ:

For the rest of the days of the land, planting and harvest and cold and heat and summer and winter and day and night shall not cease.

4. Illumination טהרה – טיהרא – יצהר – צהרים – צהר

Our midrash

5. Midrash, Bereishit Rabbah 31:12

צוהר תעשה לתיבה

- ר' חוניה ור' פנחס ר' חנין ור' הושעיא לא מפרשין, ר' אבא בר כהנא ורבי לוי מפרשין:
 - ר' אבא בר כהנא אמר חלון
 - רבי לוי אמר מרגליות
- רבי פנחס משום רבי לוי אמר כל י"ב חדש שהיה נח בתיבה, לא צריך לא לאור החמה ביום, ולא לאור הלבנה בלילה, אלא מרגלית היתה לו והיה תולה אותה, ובשעה שהיא כהה היה יודע שהוא יום, ובשעה שהיתה מבהקת היה יודע שהוא לילה.
- אמר רבי הונא עריקין הוינן מן קומי גונדא בהדא בוטיטה דטבריה והיה בידינו נרות, בשעה שהיו כהים היינו יודעים שהוא יום, ובשעה שהיו מבהקים היינו יודעים שהוא לילה.

"You shall make a *tzohar* for the boat"

- Rabbi Chunyah, Rabbi Pinchas, Rabbi Chanin and Rabbi Hoshia did not debate. Rabbi Abba bar Kahana and Rabbi Levi debated:
 - Rabbi Abba bar Kahana said: A window.
 - Rabbi Levi said: Gems.
- Rabbi Pinchas cited Rabbi Levi: For all twelve months that Noah was in the boat, he needed neither the light of the Sun by day nor the light of the Moon by night; rather, he had a gem that he suspended. When the gem dimmed he knew it was day, and when it glowed he knew it was night.
- Rabbi Huna said: We were fleeing soldiers in a cave in Tiberias, and we had lamps. When they were dim we knew it was day, and when they glowed we knew it was night.

6. The light of a gem

- Dispersion - <http://www.gemselect.com/gem-info/dispersion-chart.php>
- Fluorescence - <http://geology.com/articles/fluorescent-minerals/>
- Aventurescence - <http://en.wikipedia.org/wiki/Aventurescence>

7. Rabbeinu Bechayye (13th century Spain) to Shemot 28:15

והוא הקרבונקל"א, נקראת "ברקת" על שם שנוצצת כברק ומאירה כנר, וכן תרגום: ברקן, והוא אבן שתלה נה בתיבה, ממה שכתוב: (בראשית ו, טז) "צוהר תעשה לתיבה".

This is the carbuncle; it is called *bareket* because it shines like lightning (*barak*) and illuminates like a lamp. And so the Aramaic commentary says *barkan*. This is the stone that Noach hung in the boat, in Bereishit 6:16, "You shall make a *tzohar* for the boat".

8. The Natural History of Pliny, Vol. 6, pg. 420 (Bostock and Riley edition)

<http://books.google.ca/books?id=9zwZAAAAYAAJ>

Not unlike sardonyx, too, is sarda... but before passing on to it, we must first take some notice of all those precious stones which have a brilliancy like that of flame.

In the first rank among these is carbunculus, so called from its resemblance to fire... In the male varieties too, we see some in which the fire is clearer than in others; while some, again, are of a darker hue, or else have their brilliancy more deeply seated, and shine with a more powerful lustre than others when viewed in the sun.

9. Why might *tzohar* be a gemstone?

- Rain
- 6:16
- 8:6
- 8:22

10. Talmud Yerushalmi, Pesachim 1:1

אפילו בית שיש בו אורה אפילו ביום צריך לבדוק לאור הנר... כיי דמר רבי אחיאי בר זעירא: נה בכניסתו לתיבה הכניס עמו אבנים טובות ומרגליות, בשעה שהיה כיהות היה יודע שהוא יום, ובשעה שהיו מבהיקות היה יודע שהוא לילה. למה? יש חיה אוכלת ביום ויש חיה אוכלת בלילה.

והא כתיב "צוהר תעשה לתיבה"? כמאן דאמר לא שימשו המזלות בשנת המבול.

Even in a house filled with light, even by day, one must search [for *chametz*] with the light of a lamp... As Rabbi Acha bar Zeira said: When Noach entered the boat he brought with him precious stones and gems, and when they were dim he knew it was day, and when they shone he knew it was night. Why? Some animals eat during the day and some animals eat at night.

But it says, "You shall make a *tzohar* for the boat"? This is within the view that the constellations did not serve during the year of the Flood.

An interesting postscript

11. Rabbeinu Bechayye (13th century Spain) to Shemot 28:15

ונתנה ללוי מפני ששבט לוי היו מאירין בתורה, כענין שנאמר: (דברים לג, י) "יורו משפטך ליעקב ותורתך לישראל", וכן משה שהיה משבט לוי כשנולד נתמלא כל הבית אורה, ונאמר בו: (להלן לד, כט) "כי קרן עור פניו", וכתוב: (קהלת ח, א) "חכמת אדם תאיר פניו"...

He assigned it to Levi because the tribe of Levi illuminates with Torah, as in Devarim 33:10, "They will teach Your statutes to Yaakov, and Your Torah to Israel." And when Moshe – who was of the tribe of Levi – was born, the house was filled with light, and regarding him Shemot 34:29 says, "The skin of his face shone." And Kohelet 8:1 says, "A person's wisdom illuminates his face."...

Summary

Message: The word *tzohar* is odd, especially since we identify a window as *chalon* in 8:6

Methods: Window is the default, but logic and text drive us to seek another illuminative source

Moral: None, but we can learn one here anyway